

Les 30 recomanacions de l'Informe "APRENDRE D'EMPENDRE"

L'experiència de compartir totes les iniciatives i projectes de caràcter tan divers, edats diferents, amplitud i anys d'experiència diferents, permet extreure 30 recomanacions que fan que un programa que vol fomentar l'esperit emprenedor sigui més eficaç:

- 1.** Apostar a l'escola per la programació curricular basada en el desenvolupament de les competències bàsiques al mateix temps que s'estimula la comprensió rigorosa de continguts actualitzats i rellevants per a la vida real.
- 2.** Fomentar la Interdisciplinarietat en els projectes i experiències innovadores, que permetin utilitzar els coneixements relacionant entre si, i les propostes de currículum globalitzat especialment en els nivells d'infantil i primària.
- 3.** Combinar els continguts explícits sobre emprenedoria i habilitats empresarials dins de les matèries curriculars, amb el treball transversal de les actituds i habilitats que configuren el talent emprenedor dins de totes les activitats dins i fora de l'aula.
- 4.** Prioritzar l'ús del temps escolar per al desenvolupament dels programes d'emprenedoria per afavorir que se'ls doni la importància necessària per part d'alumnes i comunitats educatives.
- 5.** Incloure en la programació de les matèries acadèmiques referències explícites als indicadors de la Competència d'Aprenre d'Emprendre.
- 6.** Apostar per la flexibilitat de l'organització del centre, permetent la col·laboració entre diferents agents educatius, usant de forma creativa temps i espais, optimitzant els recursos disponibles tant humans com materials.

7. Afavorir la inclusivitat, de manera que tots els alumnes, des de la diversitat dels seus estils d'aprenentatge, capacitats, procedència sociocultural, condicions de vida, preferències, etc. ... puguin participar de manera activa contribuint amb el millor del que són capaços.

8. Garantir la continuïtat dels programes durant el temps necessari per assolir els seus objectius, consolidant en els centres la repetició de l'oferta per guanyar experiència i estabilitat.

9. Generar treball en xarxa, tant entre les escoles amb les entitats locals, empreses i famílies, com entre els diferents centres i entitats que treballen en aquest camp per facilitar l'intercanvi de recursos i compartir el coneixement.

10. Impulsar la vinculació dels projectes i iniciatives d'emprenedoria als objectius ordinaris del treball a l'aula.

11. Oferir una fonamentació pedagògica comuna a tots els projectes d'emprenedoria que vinculi els seus objectius al desenvolupament de la personalitat de l'alumne i l'educació del seu caràcter, oferint criteris per discernir les metodologies i recursos didàctics que més afavoreixen l'aprenentatge.

12. Utilitza metodologies actives que estimulin la participació, la iniciativa personal i la creativitat: Projectes, PBLs, Aprenentatge de servei.

13. Incrementar l'autonomia dels alumnes en l'aprenentatge, deixant que siguin protagonistes dels seus processos, prenguin decisions per si mateixos, aprenguin dels seus errors i reflexionin sobre com poden avançar cada vegada més.

14. Aconseguir el major índex de participació possible en cada projecte i experiència, tant dels alumnes com els col·laboradors aliens al centre escolar.

15. Apropar els projectes a la vida real en la mesura del possible, de manera que les situacions els siguin properes i familiars, les seves propostes tinguin una aplicabilitat en els problemes que es plantegen.

16. Introduir en els projectes moments d'aprenentatge que garanteixin la transferibilitat de l'aprenentatge a altres contextos i problemes similars.

17. Propiciar l'existència de diferents iniciatives en tots els nivells educatius perquè es produeixi un entrenament sistemàtic en espiral, que vagi aprofundint l'aprenentatge.

18. Tot aprenentatge que es produeix durant els projectes d'emprenedoria és avaluable i, encara que no estigui directament vinculat als objectius explícits d'aquest, contribueix al procés educatiu.

19. Els projectes han de tenir rigor i una referència clara al rendiment de l'alumne en l'avaluació del seu aprenentatge.

20. Els criteris d'avaluació del projecte han de ser clars, explícits, públics i compartits amb la comunitat educativa.

21. Involucrar les famílies, comunicar-s'hi i eliminar prejudicis i estereotips que les mantenen allunyades de les escoles a mesura que creixen els nens.

22. Trencar els murs de l'escola i utilitzar altres espais i temps com a moments i lloc d'excel·lència educativa.

23. I pel que fa a l'administració educativa: estendre el canvi, facilitar la flexibilitat, dotar de recursos i deixar de demanar documentació excessiva i de vegades innecessària als centres.

24. Considerar com a clau de l'èxit educatiu als docents, i assegurar-se la importància de la formació inicial i permanent del professorat.

25. Tenir cura especialment de la formació específica dels equips directius que coordinin i donin suport al desenvolupament dels projectes en els centres.

26. Innovar en la naturalesa i eficàcia dels models de formació que s'ofereixen al professorat, incorporant l'autoformació, l'observació i la reflexió com a eixos dels plans de formació en la Competència Emprenedora.

27. Ser conscients de la necessitat d'avaluar l'impacte de la formació en la millora de la qualitat dels projectes d'emprenedoria que es duen a terme en els centres on desenvolupen la seva tasca els docents a qui va dirigida.

28. Elaborar un Pla de Comunicació dels Projectes que es duen a terme:

- Interna: Consolidar la comunicació entre els que estan treballant ja en emprenedoria dins del centre.
- Externa: Comptar fora de l'escola el que es fa dins.

29. Apreciar la funció que tenen els programes d'emprenedoria com a revulsiu per qüestionar la resistència al canvi educatiu del nostre sistema.

30. Fomentar que els projectes que s'impulsen estiguin vinculats a la transformació social i el compromís ètic.